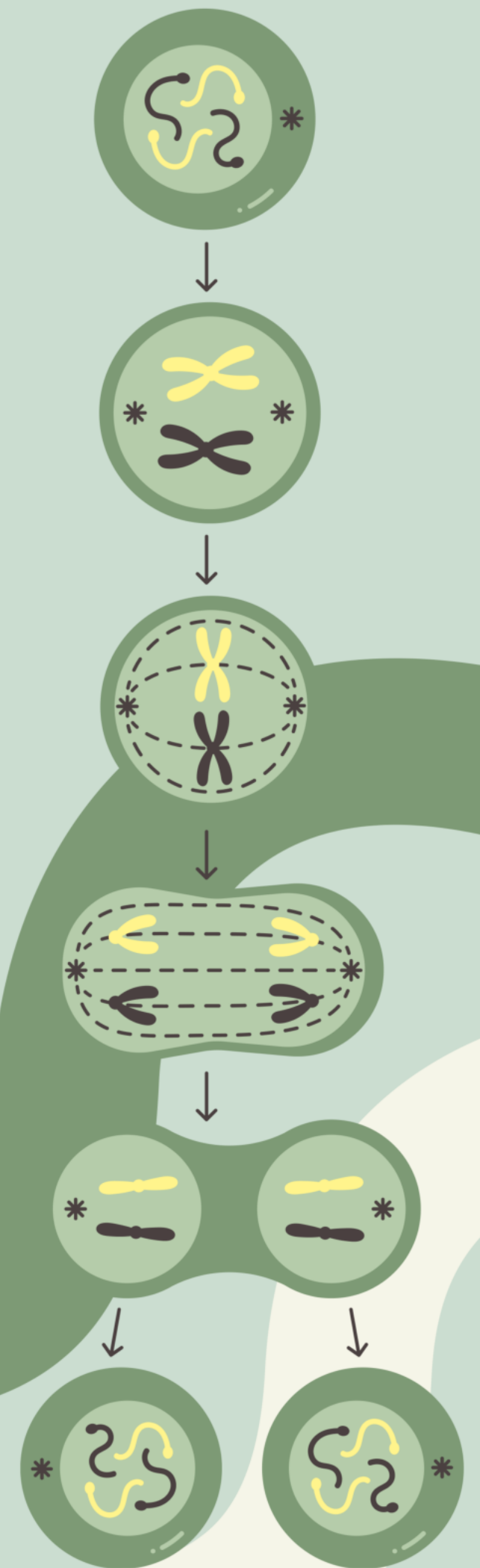

MITOZE

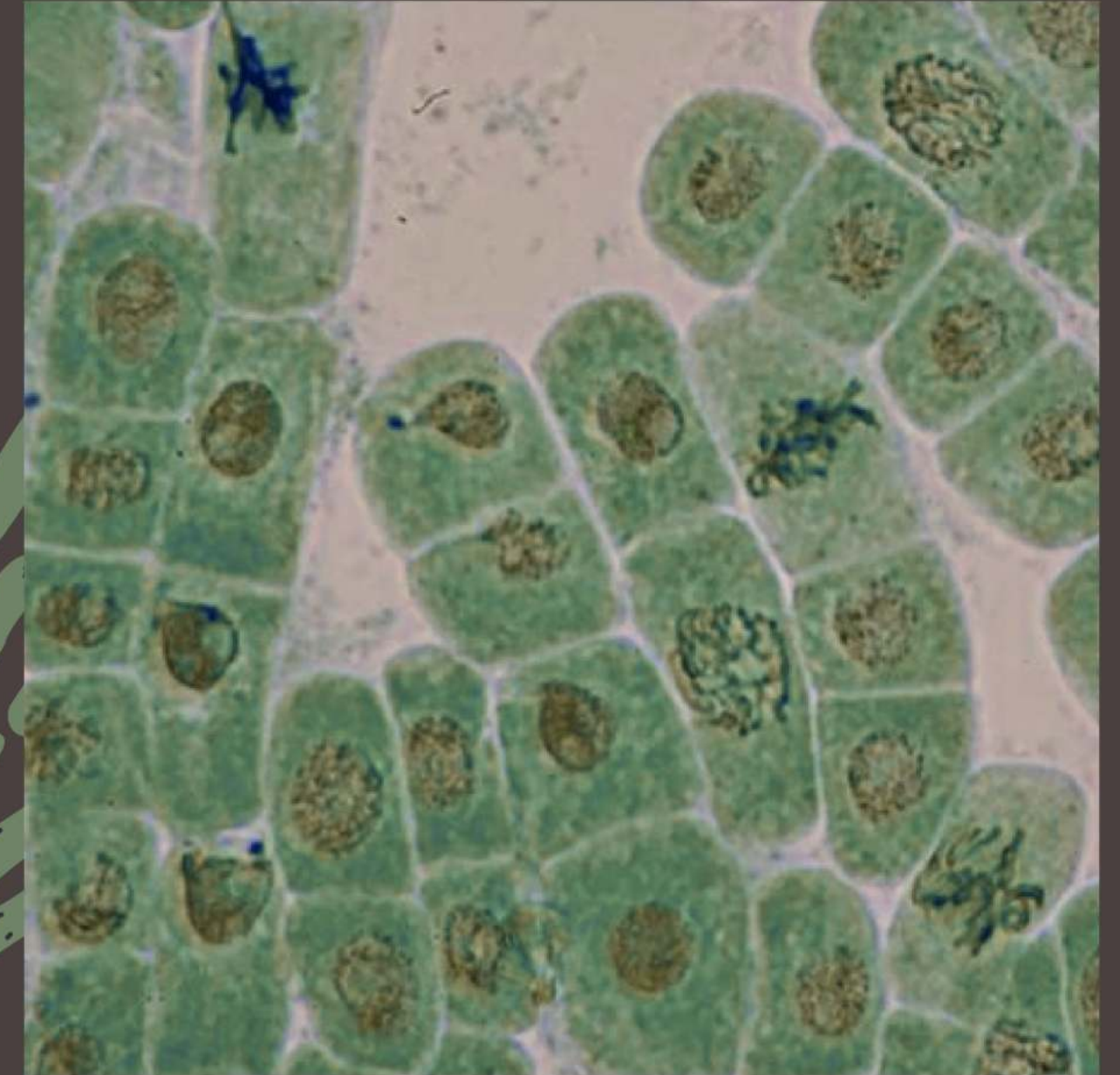
Laboratorijas darbs
12.a Katrīna Sujetova

Kas ir mitoze?

Mitoze ir somatisko šūnu dalīšanās.

Raksturīga visiem dzīvajiem organismiem. Cilvēkiem mitotiski dalās somatiskās šūnas. Lielākajai daļai šūnu mitoze ilgst 1-2 h (1/10 šūnas cikla). Mitoze nodrošina precīzu hromosomu sadalījumu pa meitšūnām (abās meitšūnās atrodas identiski hromosomu komplekti). Mitozes bioloģiskā jēga ir nodrošināt nemainīga hromosomu komplekta saglabāšanos šūnām daloties.

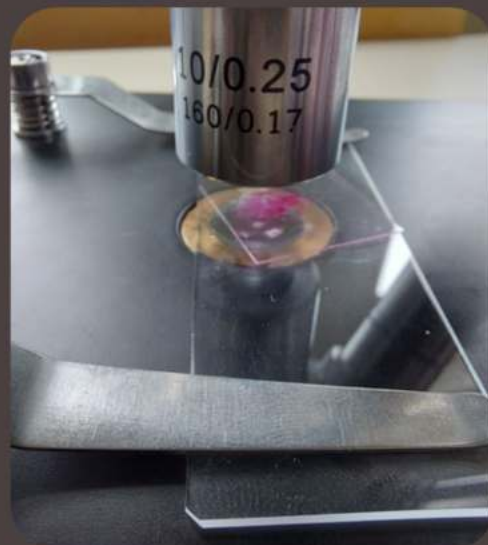

Mitozeses fāzes

numurēts attiecīgi attēlam

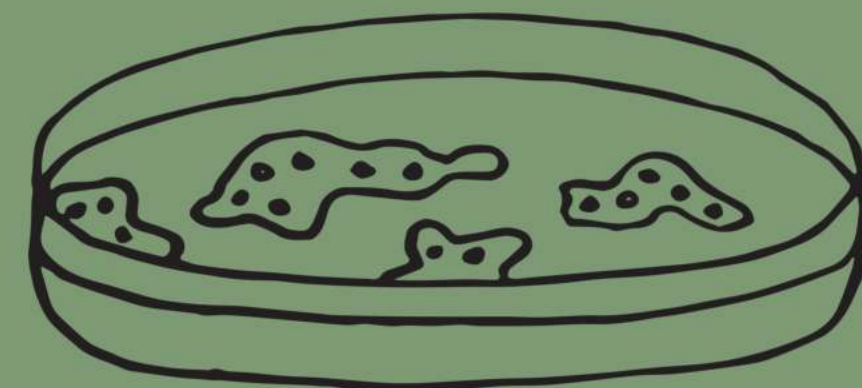

Laboratorijas darba gaita

1. Pagatavot ledus etiķskābes - etanola fiksācijas šķīdumu pēc proporcijas:
  - 1.1. 30mL etanols 96% +10mL¹ ledus etiķskābe 99.98%;
2. Sagatavot galda sipola *Allium cepa* L. mājas ķiploka *Allium ampeloprasum* L. un lauka pupiņu *Phaseolus* spp. L. Sakņu paraugus, diedzējot tumsā ūdenī 5-11 diennaktis;
3. Nogriezt saknes 1.0-2.5 cm garumā;
4. Nekavējoties levietot saknes ledus etiķskābes - etanola fiksācijas šķīdumā 120 min., 4 °C;
5. Pagatavot krāsošanas aceto-orceīnskābes šķīdumu no pulverveida orceīnskābes pēc proporcijas:
  - 5.1. 2g aceto-orceīnskābe + 45mL¹ ledus etiķskābe 99.98%;
  - 5.2. uzvārit ledus etiķskābi;
  - 5.3. izšķīdināt orceīnskābi;
  - 5.4. atdzesēt šķīdumu;
  - 5.5. filtrēt caur gofrēto filtrpapīru 3 reizes;
  - 5.6. pagatavot darba šķīdumu 10mL orceīnskābes koncentrāts + 12mL dejonizēts ūdens;
  - 5.7. novietot tumsā;
6. Izņemt 1 sakni no fiksācijas šķīduma;
7. Novietot uz priekšmetstikliņa;
8. Nepieciešamības gadījumā sakni ar skalpeli saisināt līdz 1.5-2.0cm, atstājot spurgaliņu;
9. Pievienot 2-4 pilienus 1 M HCl;
10. Karsēt preparātu 60 °C 2 min, ja nepieciešams, pievieno vēl HCl;
11. Pievieno 1-2 pilienus krāsošanas aceto-orceīnskābes šķīdumu;
12. Ja nepieciešams, nosusina lieko HCl, krāsvielai jāpārsedz audi;
13. Pārsedz preparātu ar segstikliņu;
14. Segstikliņu ar pirkstiem noklāj ar salveti;
15. Caur salveti saspiež preparātu ar pirkstiem, piespiežot pie galda virsmas;
16. Preparātu fiksē ar skavām pie priekšmetgaldiņa un aplūko vairākos palielinājumos;
17. Fiksē šūnu dalīšanās stadijas kā bioloģisko zīmējumu tabulā;

Somatiskās šūnas zem mikroskopa

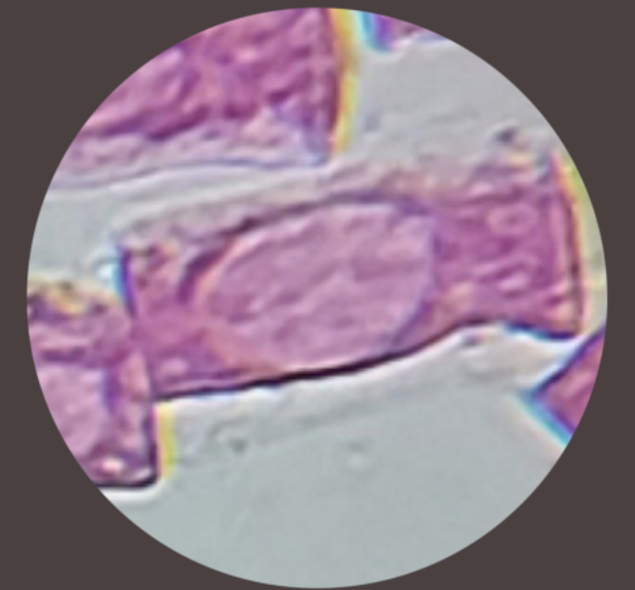
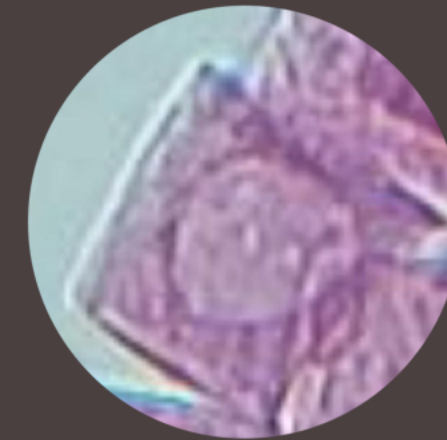
Fāzes

Profaze - šūnas kodola netiešās dalīšanās (mitozes, mejozes) pirmā fāze

Metafaze - otrā fāze, kurā hromosomas izvietojas šūnas vidusplaknē.

Anafaze - trešā fāzēm, kurā hromosomas pārvietojas uz pretējiem šūnas poliem.

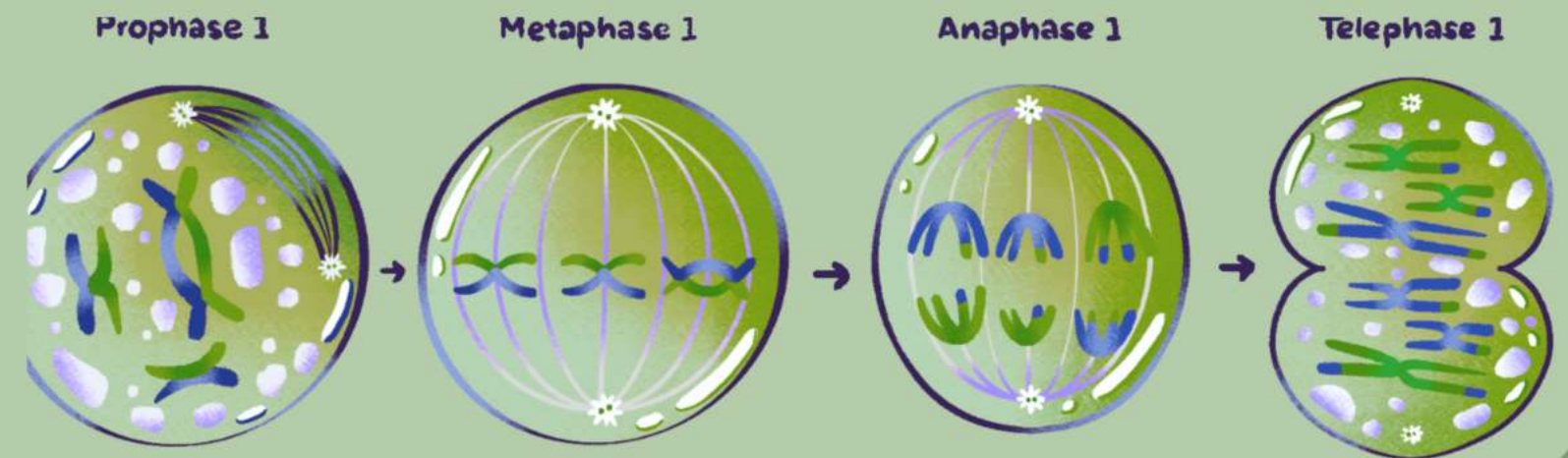
Telofāze - pēdējā fāze mitozē, kurā šūna gatavojas dalīties divās jaunās šūnās. Šajā fāzē notiek divu jauno kodolu veidošanās, un šūnas organeļi sāk dalīties starp šūnām.

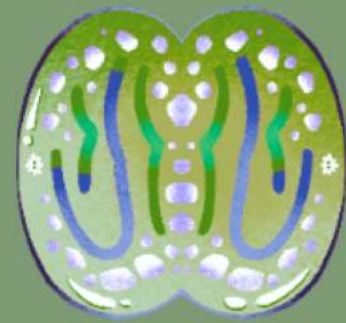
<https://www.uzdevumi.lv/p/biologija/11-klase/sunu-dalisanas-un-dzimumsunu-attistiba-10684/re-b90a6bcc-f98b-4d16-85c5-2b0ec91872c3>

<https://lv.fusedlearning.com/stages-cell-cycle-mitosis-metaphase>

<https://lv.wikipedia.org/wiki/Mitoze>

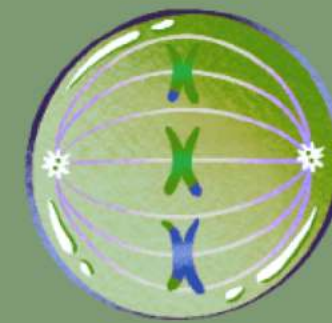
Telephase 2

Anaphase 2

Metaphase 2

Prophase 2

